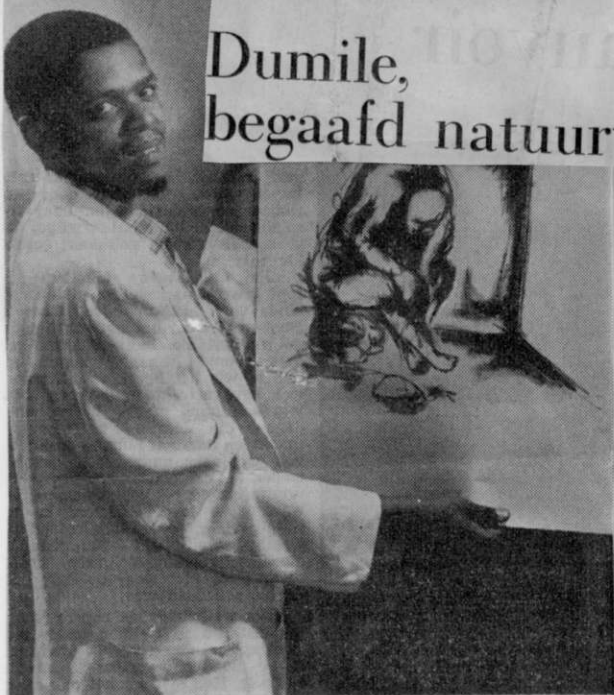

ZUIDAFRIKAANSE
KUNSTDumile,
begaafd natuurtalent

« In de gevangenis » waar hij zelf meermaals kennis mee maakte, komt men vaak tot inkeer.

Uit onze contacten in de kunstwereld van Zuid-Afrika zullen wij nooit de ontmoeting vergeten met de jonge 23-jarige Bantoeschilder Dumile. Dit is niet zijn volledige naam, het zijn slechts enkele lettergrepen uit die naam die zijn blanke vrienden hebben gekozen. Hij heeft enkele jaren gevangenis achter de rug, meestal vanwege het gebrek aan identiteitspapieren. Het was precies in de gevangenis dat hij werd opgemerkt door een bewaker die hem met houtskool op papier zag tekenen.

Hij heeft thans in Johannesburg een « moeder », mevrouw Haenggi, een gevoelvul Franse dame die een Zwitser huwde en in Jo-burg de « gallery 101 » houdt, een centrum van moderne kunst in Transvaal, zoals de gallery Shear van Mevr. François Krige in Kaapstad. Dumile tekent voortdurend, het

geen voor zijn verdere vorming be-moedigend is. Hij wordt thans veel geholpen en het was op zijn tentoonstelling in het stadhuis, dat de Afrikanen « stadssaal » noemen, dat wij zijn werk zagen. Een werk dat frappeert door zijn groot-menselijke visie bij een knaap van 23 jaar, een aanklacht tegen alle menselijke onrecht, een licht ironische observatie van het dagelijks leven.

Zeer figuratief is dat werk, met iets van het macaber surrealisme der eerste artiesten die deze richting volgden en iets ook van het ruwe expressionisme van Permeke, wiens tentoonstelling in Kaapstad een fantastische indruk heeft gemaakt, zoals ons prof. Matthijs Bokhorst, curator van het nationaal museum vertelde. Bokhorst kocht een serie Dumile houtskooltekeningen voor het museum, een triptiek waar men versteld van staat. Op doods-kisten zitten mensen van verscheidene origine en kleur, o.w. een dominee met het kruis zelfbewust in de hoogte. Wanneer zij allen in de hemel zijn worden de zwarten de gelijken der blanken.

Van een expressionistisch symbolisme via zijn eenvoudige techniek van houtskooltekeningen met een zekere menselijke en wellicht ook politieke symboliek, zouden wij Dumile gaarne zien evolueren naar meer geperfectioneerde techniek, en o.m. moet hij nog de techniek van de olieverf leren. Met een verbazend gemak leerde hij beeldhouwen met zijn blanke leraar en vriend schilder-beeldhouwer en lithograaf, mr. Skotness.

De h. van Becelaere, conservator van het museum van Antwerpen was eveneens sterk getroffen door Dumile en wellicht zien wij zijn werk aldus dit jaar in Antwerpen, een werk dat wij niet aarzelen de

Beeldhouwwerk terra cotta « Mother ».

sensationele revelatie der moderne Afrikaanse kunst te noemen. Bij de jonge Bantoes, aldus zeide ons prof. Bokhorst zijn er heel wat talenten, vooral echter als beeldhouders in koper of in de typische Zuidafrikaanse porfier of in de mooie grijs-gelinde Afrikaanse marmer. Sommigen onder hen bereiken reeds zeer hoge prijzen en komen voor in grote internationale collecties zoals het « Zoeloe stamhoofd » van de Bantoe beeldhouwer Sydney Kumalo.

Maar Dumile is voorzeker, gezien zijn leeftijd en de beloftevolle oertalenten die hij nog zal ontwikkelen, zoals gezegd, de grote revelatie.

A.G. SAMOY

Bantoe knaap.